

Die stille meneer

Elke dag zit hij daar, achter het grote raam, handen in de schoot, benen naast elkaar, gezicht richting de straat. Wat hij ziet, is een raadsel. Nooit vertrekt hij een spier, nooit verroert hij een vin. Hij is als een standbeeld, in zijn rolstoel gebeiteld, bevroren in de tijd.

Inge gluurt naar de silhouet aan de overkant van de straat. Ze voelt zich altijd wat ongemakkelijk als ze hier loopt, richting school om les te gaan geven of op weg terug naar huis, vergezeld door Anna, die naar de kleuterschool gaat en meestal de hele weg enthousiast om haar heen dartelt. Anna moet altijd even zwaaien naar 'die stille meneer'. Haar moeders lichte gêne is haar vreemd. Maar vandaag is Anna ziek thuisgebleven met papa, dus wordt er deze keer niet gezwaaid. Onwillekeurig glijdt haar blik over de gestalte achter het raam. Het gezicht is even onbewogen als altijd.

Het is een drukke periode. Schooldagen verglijden tot schoolweken waarvan Anna er, door een stevige griep geveld, zomaar twee mist. Gelukkig past oma vaak op. Er speelt veel op school en na een enerverende werkdag loopt Inge in gedachten verzonken naar huis. Toetsen, rapporten en oudergesprekken

malen onafgebroken door haar hoofd. Een hand op haar schouder brengt haar met een schok terug in het hier en nu. Naast haar staat, licht hijgend en met een blos op haar wangen, een vrouw van een jaar of vijftig. Haar onsamenhangende woorden dringen langzaam tot Inge door.

'Sorry, mag ik u iets vragen? Mijn man is bang... uw dochter – heeft u een dochter? Is ze misschien ziek?'

Verward kijkt Inge de vrouw aan. 'Uw man?'

'Hij is verlamd. Hij kijkt vaak uit het raam. U heeft hem misschien weleens gezien? Hij vraagt zich af... u heeft toch een dochter? Hij vraagt zich af hoe het met haar gaat...!' Ze wriemelt aan haar shirt. 'Sorry dat ik u lastigval, maar hij ziet haar niet meer, hij is bezorgd...'

Hij heeft dus een vrouw! Inge staat perplex. Dat die met zijn rolstoel verkleefde figuur een wederhelft kon hebben, is nooit bij haar opgekomen. Blijkbaar schuilt er meer achter dat masker dan je zou denken. En hij heeft Anna dus gemist en op een of andere manier zijn vrouw gestuurd om naar haar te vragen. Wat wonderlijk.

‘O, dat is aardig van hem’, glimlacht Inge, zich herpakkend. ‘Het gaat goed met Anna hoor. Ze heeft twee weken griep gehad, maar kan bijna weer naar school. Wat lief dat uw man zo begaan is met haar.’

Een warme gloed straalt van het blozende gezicht van de vrouw. ‘Ja zo is hij, hij houdt van mensen. Van alle mensen.’ Haar blik dwaalt af. Even lijkt ze niets te zien.

Hij houdt van mensen. In gedachten ziet Inge zijn onbewogen gezicht. ‘Wat heeft hij eigenlijk?’ Het is eruit voor ze er erg in heeft. ‘Ik bedoel, hoe komt het dat uw man verlamd is?’

De gloed dooft uit in schaduw. ‘Een hersenbloeding. Twintig jaar geleden, we waren net een maand getrouwd.’

‘Voor die stille meneer.’ Anna bezit de gave een dwaas plan te laten klinken alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Haar met blonde krullen omlijste gezicht ziet bleek en haar ogen staan flets – niet vreemd op een eerste schooldag na twee weken griep. Maar haar vuist omklemt de kleurplaat – een meisje op rolschaatsen – met grote vastberadenheid. Die moet en zal bezorgd worden.

Inge zucht. Bepaald geen slimme zet van haar, vanmorgen bij het zwaairitueel. Suggesteren dat die stille meneer Anna weleens gemist zou kunnen hebben de afgelopen weken – ze moest haar dochter toch beter kennen.

‘Wat leuk dat jullie gekomen zijn.’ De vrouw voert hen mee naar de woonkamer. ‘Visite voor jou, Arend. Anna en haar moeder. Anna heeft iets voor je meegebracht.’ Ze draait de rolstoel bij het raam met een handige beweging om en rijdt hem naar de salontafel. Nu staan ze oog in oog met die stille meneer. Roerloos zit hij in zijn stoel, zijn gezicht uitdrukingsloos, maar zijn ogen bewegen op en neer, alsof hij hen wenkt.

Anna is plotseling een en al verlegenheid. Inge geeft haar een bemoedigend duwtje. ‘Laat je kleurplaat maar zien, Anna.’

Ze schuifelt wat vooruit, haar moeder meetrekkend, haar gezicht een gespannen grimas. Na een paar stapjes strekt ze haar arm met de kleurplaat uit. De vrouw pakt hem aan en houdt haar man hem voor. Even rust zijn blik op het papier. Dan seint hij met zijn ogen naar de salontafel.

De vrouw pakt een doorzichtige plaat met letters erop van de tafel en houdt hem omhoog voor haar

man. 'Hiermee praat hij, via mij. Maar het duurt altijd eventjes hoor, hij moet alles letter voor letter aanwijzen.'

Een boeiend schouwspel ontvouwt zich. De ogen van de man schieten heen en weer, terwijl de vrouw, die zijn blik volgt, in rap tempo letters op de plaat aanwijst. Al snel formuleert ze de eerste zin: 'Wat kan jij mooi kleuren, Anna.' De ogen en de vingers bewegen verder. 'Dankjewel voor je mooie kleurplaat.' En: 'Ik ben zo blij dat je altijd naar me zwaait.'

Inge vangt Anna's opgetogen blik. Haar hart vult zich met trots.

'Waar kijkt hij... u eigenlijk naar als u voor het raam zit?' Net op tijd achterhaalt haar verstand haar tong.

De vrouw glimlacht. 'Naar mensen, toch Arend?'

Arend zit stil in zijn rolstoel. Maar zijn ogen vertellen een verhaal, ontsluiten een wereld die van leven bruist. Ineens komen het gezicht en de stem van zijn vrouw, gisteren bij hun vreemde ontmoeting, Inge weer helder voor de geest. Hij houdt van mensen. Van alle mensen.

En het schijnt haar toe dat die stille meneer zich op zijn hobbelige levenspad gracieus als een balletdanser voortbeweegt.

Arnoud Gorter

Winnaar volwassenen, Gorinchem

